

Sygn. akt IV KK 169/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Koziół (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Puzkarski

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Jolanta Grabowska

po rozpoznaniu w dniu 10 lipca 2013 r.,

w sprawie **C. D.**

skazanego z art. 270 § 2a kk

z powodu kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w C.

z dnia 18 lipca 2012 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę C. D. przekazuje Sądowi
Rejonowemu w C. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w C. wyrokiem nakazowym z dnia 18 lipca 2012 r., uznał C. D. za winnego tego, że w dniu 20 stycznia 2012 r. w C., podczas legitymowania okazał funkcjonariuszom Straży Granicznej jako własny i autentyczny podrobiony włoski dokument tożsamości CARTA D'IDENTITA nr AR [...] wydany przez władze Republiki Włoskiej na nazwisko C. D. tj. czynu

wypełniającego znamiona występku określonego w art. 270 § 2 a k.k., i za to na mocy tego przepisu i art. 33 § 1 i § 3 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na 30 złotych. Na podstawie art. 44 § 1 k.k. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodu rzeczowego, a w oparciu o art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił C. D. od ponoszenia kosztów postępowania, którymi obciążył Skarb Państwa.

Orzeczenie to nie zostało zaskarżone przez żadną ze stron i uprawomocniło się w dniu 27 lutego 2013 r.

Od omówionego wyroku kasację złożył Prokurator Generalny. Zaskarżył go w całości na korzyść skazanego C. D. i **zarzucając** rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego – art. 501 pkt 1 k.p.k., polegające na wydaniu wyroku nakazowego stosunku do osoby pozbawionej wolności w tej sprawie, zamiast rozpoznania sprawy na zasadach ogólnych na rozprawie, **wniósł** o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w C.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna.

Prokurator Generalny słusznie podnosi, że przepis art. 501 pkt 1 k.p.k. określa negatywne przesłanki szczególne trybu nakazowego. Zgodnie z treścią powołanego przepisu, niedopuszczalne jest wydanie wyroku nakazowego w stosunku do osoby pozbawionej wolności w tej lub innej sprawie.

Z akt postępowania wynika, że C. D. został zatrzymany w dniu 20 stycznia 2012 r. o godzinie 14.30 (k. 3). W dniu 23 stycznia 2012 r. Sąd Rejonowy w R. postanowieniem w sprawie o sygn. II Ko .../12 orzekł o umieszczeniu C. D. w Ośrodku Strzeżonym przy Podlaskim Oddziale Straży Granicznej w B. na okres 90 dni, począwszy od dnia 20 stycznia 2012 r., (k. 29). Sąd Rejonowy w C. dysponował informacją o pobycie oskarżonego w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców. Poza sporem zaś jest, że w świetle treści art. 104 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2011 r. Nr 264, poz. 1573 z późn. zm.) oraz przepisów Rozdziału 10 tej ustawy, umieszczenie w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców jest pozbawieniem wolności.

W doktrynie wskazuje się, że niedopuszczalność trybu nakazowego w stosunku do oskarżonych pozbawionych wolności jest konsekwencją wyłączenia trybu uproszczonego w odniesieniu do tych osób (art. 500 § 1 k.p.k. w zw. z art. 469 zdanie pierwsze k.p.k. i w zw. z art. 325c pkt. 1 k.p.k.). Ta ujemna przesłanka szczególnie uzasadniona jest ograniczonymi możliwościami osoby pozbawionej wolności w zakresie realizacji przez nią prawa obrony. Skoro zaś istota trybu nakazowego – brak rozprawy – jeszcze te ograniczenia pogłębia, trudno kwestionować to wyłączenie podmiotowe. Podkreślenia przy tym wymaga, że w postępowaniu nakazowym nie są dopuszczalne odstępstwa od powyższej przesłanki, tak jak możliwe to jest w postępowaniu uproszczonym (art. 325c pkt 1 k.p.k. *in fine*). Zasada ta ma charakter gwarancyjny, chodzi bowiem o ochronę praw oskarżonego pozbawionego wolności w aspekcie umożliwienia mu pełnej i właściwej realizacji jego praw, w tym zwłaszcza prawa do obrony. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 kwietnia 2012 r., sygn. II KK 81/12, LEX nr 1162671, wskazał, że przez pozbawienie wolności rozumieć należy każde, wynikające z decyzji właściwego organu, uniemożliwienie osobie swobodnego poruszania się. Nie ma znaczenia podstawa prawna pozbawienia wolności, a istotny jest sam fakt, że osoba jest pozbawiona wolności.

Zgodzić się należy, ze stanowiskiem Prokuratora Generalnego zajęтым w uzasadnieniu kasacji, że wskazane w zarzucie kasacji naruszenie przepisów prawa procesowego miało rażący charakter, ponieważ w jego wyniku doszło do poważnego ograniczenia możliwości realizowania przez oskarżonego C. . prawa do obrony, co mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego kasacją wyroku.

Przedstawione wyżej motywy zdecydowały, że Sąd Najwyższy z mocy art. 535 § 5 k.p.k. i art. 537 § 2 k.p.k. orzekł jak w wyroku.